

Onderzoeksplan 2026 doelmatigheid en doeltreffendheid gemeente Heiloo

Kaders

Op grond van artikel 213a Gemeentewet dient het college periodiek onderzoek uit te voeren naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het door hem gevoerde bestuur. Onder 'het door hem gevoerde bestuur' wordt verstaan aspecten van interne bedrijfsvoering en extern gericht beleid. Het betreft onderzoek voor het dagelijkse bestuur; dit in tegenstelling tot de rekenkamer(functie) die onderzoek verricht in opdracht van het algemeen bestuur (de raad).

Op grond van de verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid gemeente Heiloo 2018 wordt tenminste één onderzoek uitgevoerd dat de eigen gemeente betreft en tenminste één onderzoek gezamenlijk uitgevoerd met de andere gemeenten, die deelnemen in de Werkorganisatie BUCH.

Het college zendt jaarlijks een onderzoeksjaarplan naar de raad van te verrichten onderzoeken naar de doelmatigheid en doeltreffendheid.

In het onderzoeksjaarplan wordt aangegeven welke budgetten in de begroting zijn opgenomen voor de uitvoering van de onderzoeken.

Context

In deze context verstaan we onder:

Doelmatigheid: De mate waarin de gewenste prestaties worden gerealiseerd met een zo beperkt mogelijke inzet van middelen, of met de beschikbare middelen zo veel mogelijk resultaat wordt bereikt.

Doeltreffendheid: De mate waarin de beoogde effecten van het beleid ook daadwerkelijk worden behaald.

Criteria

De criteria om in het onderzoeksplan te worden opgenomen zijn:

- Het onderzoeksobject moet zowel door raad als door college als relevant worden aangemerkt; ofwel het onderzoek moet een verband hebben met de programmabegroting.
- Spreiding van de onderzoeken over de diverse programma's en gemeentelijke organisatieonderdelen.

De uitkomsten van een onderzoek worden vastgelegd in een rapportage. Elke rapportage bevat tenminste een analyse van de onderzoeksresultaten en indien nodig aanbevelingen voor verbeteringen.

Op basis van de resultaten van ieder onderzoek stelt het college indien nodig een plan van verbetering op. De rapportage en het plan van verbetering worden ter kennisgeving aan de raad aangeboden.

Onderzoeken 2026

Onderzoek 1: domein dienstverlening en samenleven

Onderwerp van het onderzoek: Evaluatie van het Integraal Beleidskader 2023-2027 'Iedereen doet mee.'

Motivatie:

Het Integraal beleidskader sociaal domein (IBK) 'Iedereen doet mee' is vastgesteld voor de periode 2023 t/m 2026 (en verlengd t/m 2027).

Het Integraal beleidskader sociaal domein 2023–2027 vormt het gezamenlijke koersplan van de BUCH-gemeenten voor het versterken van de sociale basis en het bieden van passende ondersteuning aan inwoners in een steeds complexer wordende samenleving.

De belangrijkste doelstellingen:

- Versterken van de sociale basis: zorgen voor een breed en laagdrempelig aanbod in buurten en wijken, zodat inwoners zich verbonden voelen, mee kunnen doen en tijdig ondersteuning vinden.
- Bevorderen van zelfredzaamheid en veerkracht: inwoners helpen hun talenten te ontwikkelen, problemen vroegtijdig op te vangen en meer grip te krijgen op hun eigen situatie.
- Passende ondersteuning wanneer nodig: bij zwaardere of specialistische hulp zorgt het sociaal team samen met de inwoner voor een goed beeld van de ondersteuningsbehoefte en passende oplossingen.

- Samenwerking in de wijk versterken: nauwe samenwerking tussen inwoners, vrijwilligers, maatschappelijke partners, scholen, huisartsen en het sociaal team om integrale ondersteuning te bieden.
- Inspelen op veranderende taken in het sociaal domein: het beleidskader biedt richting om nieuwe en toegenomen gemeentelijke taken (zoals sinds de decentralisaties van 2015) toekomstbestendig te organiseren

Ter voorbereiding op het actualiseren van dit beleidskader in 2028 is een evaluatie van het huidige kader nodig. De evaluatie zorgt voor inzicht in wat werkt, waar bijsturing nodig is en hoe toekomstige beleidskeuzes beter kunnen aansluiten bij maatschappelijke opgaven, financiële kaders en de ervaringen van inwoners en partners.

Link naar publicatie: [Integraal beleidskader sociaal domein 2023 t/m 2027 Bergen, Uitgeest, Castricum, Heiloo | Lokale wet- en regelgeving](#)

Onderzoeksmethode:

- Dataonderzoek (kwalitatief)
- Nulmeting (kwantitatief)
- Interviews met betrokken medewerkers en bestuurders (kwalitatief)
- Vergelijkend onderzoek

Reikwijdte van het onderzoek:

- Periode 2023–2026
- Van beleid naar impact
- Lokaal in de gemeenten Bergen, Uitgeest, Castricum en Heiloo
- Sociaal domein

Verwachte resultaten:

Voor de evaluatie wordt het compacte 213a-toetsmodel gevolgd met 4 hoofdvragen

1. Doen we de juiste dingen (relevantie/beleidslogica)
2. Doen we de dingen goed? (kwaliteit uitvoering)
3. Doen we de dingen efficiënt (doelmatigheid)
4. Bereiken we het beoogde effect (doeltreffendheid)
5. Aanbevelingen voor het te actualiseren Integraal Beleidskader

Normenkader

Onderwerp	Norm
Beleidslogica	Het beleid is helder, consistent en toetsbaar geformuleerd
Doeltreffendheid	Het beleid draagt aantoonbaar bij aan het realiseren van de beoogde maatschappelijke doelen.
Doelmatigheid	Middelen worden efficiënt en proportioneel ingezet
Sturing en beheersing	Het college beschikt over voldoende informatie om effectief te sturen
Leren en verbeteren	Evaluatie leiden tot intensivering van wat goed gaat en indien aan de orde tot aantoonbare verbeteringen.

Doorlooptijd van het onderzoek onder voorbehoud van vaststelling door colleges

Periode	
Maart	Bestuurlijke startnotitie
April	Ophalen input stakeholders (waaronder ASD Bergen en Heiloo) en (externe) partners GGD/Zaffier en grote welzijnsorganisaties
April – juni	Kwalitatief en kwantitatief onderzoek + schrijven
Augustus	Concept evaluatierapport
September/oktober	Gebiedstafels sociale basis (kwalitatieve toets eerste concept evaluatie beleidskader)
September	Definitief evaluatierapport in colleges
Oktober/november	Informeren raad (raadspresentatie)

Wijze van uitvoering:

Er wordt een projecteider aangesteld en een kernteam, bestaande uit collega's uit het Sociaal domein bij team Beleid. Het kernteam wordt ondersteund door een extern bureau voor het kwalitatieve en kwantitatieve onderzoek.

Financiën

Inzet projectleider en kernteamleden is geborgd in de vaste formatie.

Voor individuele 213a onderzoeken hebben de individuele gemeenten maximaal 10.000 euro beschikbaar om de opdracht extern uit te voeren. Voor deze opdracht wordt gestreefd om niet meer dan 20.000 euro ter beschikking te stellen. De opdracht zal meervoudig onderhands aanbesteed worden.

Onderzoek 2 (BUCH-brede onderzoek):

Beheer Openbare Ruimte

Onderwerp van het onderzoek: Wagenparkbeheer en -verduurzaming

1. Aanleiding

De BUCH-werkorganisatie beschikt over een omvangrijk wagenpark met een waarde van ruim 20 miljoen. Het wagenpark wordt ingezet voor steeds complexer wordende gemeentelijke opgaven, waaronder de uitvoering van taken zoals afvalinzameling, beheer openbare ruimte en gladheidsbestrijding.

Het wagenpark heeft een aanzienlijke investeringswaarde en kent daarnaast structurele exploitatiekosten. Daarnaast heeft het bestuur ambities geformuleerd ten aanzien van duurzaamheid en CO₂-reductie van het wagenpark.

In 2020 is beleid vastgesteld voor het beheer van het wagenpark en voor de verduurzaming daarvan. Sindsdien hebben ontwikkelingen zich snel opgevolgd op het gebied van techniek, regelgeving en duurzaamheid waardoor er aanwijzingen zijn dat het beleid uit 2020 niet meer actueel is.

Het is daarom van belang om inzicht te krijgen in de doeltreffendheid en doelmatigheid van het wagenparkbeleid en de uitvoering daarvan.

2. Doel van het onderzoek

Het doel van het onderzoek is:

- Inzicht verkrijgen in de doeltreffendheid van het beleid voor het wagenpark, inclusief het verduurzamingsbeleid;

- Beoordelen of het beheer en de organisatie van het wagenpark doelmatig zijn ingericht;
- Vaststellen of het huidige beleid nog actueel en toekomstbestendig is;
- Formuleren van verbeterpunten voor beleid, organisatie en uitvoering.

3. Centrale onderzoeksvraag

- In hoeverre is het beleid en beheer van het wagenpark van de BUCH doeltreffend en doelmatig ingericht en uitgevoerd sinds november 2022?

4. Deelvragen

Beleid

- Welke beleidsdoelen zijn vastgesteld voor het wagenpark en de verduurzaming daarvan?
- Zijn deze doelen concreet, actueel en onderling consistent?
- In hoeverre sluiten de beleidsdoelen aan bij landelijke ontwikkelingen en regelgeving?

Inrichting en governance

- Hoe zijn rollen, verantwoordelijkheden en processen rondom het wagenpark georganiseerd?
- In hoeverre ondersteunt deze organisatie een doelmatig beheer van het wagenpark?

Uitvoering

- Hoe wordt het wagenpark in de praktijk beheerd en aangestuurd?
- In hoeverre worden beleidsuitgangspunten zoals soberheid, efficiëntie en duurzaamheid daadwerkelijk toegepast?

Resultaten

- In hoeverre worden de beoogde beleidsdoelen gerealiseerd (bijvoorbeeld CO₂-reductie, kostenbeheersing)?
- Hoe verhoudt het wagenpark van de BUCH zich tot dat van vergelijkbare gemeenten?

Toekomstbestendigheid

In hoeverre is het huidige beleid en beheer toekomstbestendig gelet op ontwikkelingen zoals:

- Energietransitie;
- Zero-emissie mobiliteit;
- Technologische ontwikkelingen;
- Netcongestie en laadinfrastructuur.

5. Normenkader

Het onderzoek toetst het beleid en beheer aan de volgende normen:

Doeltreffendheid

- Beleidsdoelen zijn duidelijk geformuleerd;
- Doelen sluiten aan bij gemeentelijke duurzaamheidsdoelen;
- Uitvoering draagt aantoonbaar bij aan realisatie van doelen.

Doelmatigheid

- Middelen worden efficiënt ingezet;
- Processen zijn logisch ingericht;
- Rollen en verantwoordelijkheden zijn duidelijk.

Governance

- Heldere taakverdeling;
- Adequate sturing en monitoring;
- Goede informatievoorziening.

6. Onderzoeksmethoden

Het onderzoek bestaat uit:

Documentanalyse

Analyse van onder andere:

- Notitie Wagenpark BUCH beleid en beheer (2020)
- Notitie verduurzaming wagenpark
- Vervangingsplanning wagenpark
- Financiële gegevens
- Brandstofverbruik en CO₂-data

Interviews

Interviews met onder andere:

- Wagenparkbeheerder;

- Teammanager(s);
- Beleidsmedewerkers;
- Inkoop;
- Gebruikers van voertuigen;

Data-analyse

Analyse van:

- Samenstelling wagenpark;
- Vervangingsplanning;
- Brandstofverbruik;
- Kosten onderhoud en exploitatie.

Benchmark

Vergelijking met andere gemeenten.

7. Resultaat van het onderzoek

Het onderzoek resulteert in:

- Een analyse van beleid, organisatie en uitvoering;
- Beoordeling van doeltreffendheid en doelmatigheid;
- Aanbevelingen voor verbetering van beleid en beheer.

8. Wijze van uitvoering:

Er wordt een projecteider aangesteld en een kernteam, bestaande uit collega's uit het domein Beheer Openbare Ruimte. Het kernteam wordt ondersteund door een extern bureau voor het kwalitatieve en kwantitatieve onderzoek.

9. Financiën

Inzet projectleider en kernteamleden is geborgd in de vaste formatie.

Voor het BUCH-brede 213a onderzoek is 20.000 euro beschikbaar (vanuit Werkorganisatie BUCH) om de opdracht extern uit te voeren. De opdracht zal meervoudig onderhands aanbesteed worden.

10. Planning

Doorlooptijd van het onderzoek onder voorbehoud van vaststelling door colleges

Periode	
Maart - april	Voorstel bespreken RvS & (mogelijk vaststellen in) colleges
April	Opdracht meervoudig onderhands uitzetten
April - september	Onderzoek
September	Concept evaluatierapport
Oktober	Presentatie definitief rapport aan colleges en MT-BUCH
November/december	Raden informeren

11. Bijlagen

1. [Notitie Wagenpark BUCH beleid en beheer \(2020\)](#)
2. [Notitie verduurzaming wagenpark](#)
3. [Presentatie inventarisatie wagenparkbeheer MT-BUCH \(23-01-2025\)](#)